

Oponentský posudek diplomové práce

Martina Šikulová: WITH GREAT MASTURBATION COMES GREAT PEACE

Martina Šikulová ve své diplomové práci přirozeně formálně i obsahově navazuje na svá předchozí díla věnující se tématům sexuální práce, liberace sexuality a oslavy tělesnosti v jejích nejrozumnějších podobách. Ve své praxi je dlouhodobě zkoumá prostřednictvím textilních děl s velmi specifickým rukopisem, videí, filmů a performancí, a v neposlední řadě samotnou praxí sexuální práce.

Diplomová práce představuje v prostoru instalovaný velkoformátový textilní obraz, při bližším pohledu na něj rozpoznáváme oboustranně detailně ručně vyšíváný plášť – oděv pro fiktivní superhrdinku – sexuální pracovníci, jejíž superschopnost spočívá v tom, že dokáže přimět celý svět, aby se okamžitě a najednou ponořil do aktu masturbace.

Superhrdinka přichází s poselstvím – připomenutím důležitosti prožívání rozkoše – při němž dochází k okamžitému uklidnění, sebereflexi, zpomalení a odmítnutí agresivity a násilí. Jejím cílem není jen na chvíli lidem připomenout intimní kontakt se sebou samými – jde o aktivizující gesto proměny agrese ve slast. „Masturbace zaměstná zmrdy, aby přestali ničit životy jiných,“ řekla mi Martina během našeho společného rozhovoru. Pokračovala slovy: „Když celý svět začne masturbovat, bude klid – můžeme konečně na chvíli vypnout.“ Masturbaci považuje za nejintimnější tělesný prožitek, jaký tělo dokáže mít – není tedy divu, že právě svou diplomovou práci chtěla věnovat liberaci a oslavě sexuálního aktu, který je stále vnímán odlišně u mužů a žen.

Martina v textilním díle citlivě propojuje humor, nadsázku a aktivismus s něhou a poetičností – tato promyšlená kombinace dodává jejím dílům sílu přinášet nový pohled na stále společensky stigmatizovaná témata. Ilustrativní estetika, pestrá barevnost, roztomilost a přívětivost postav zobrazených na plášti mají schopnost přitáhnout k těmto tématům rozmanité publikum a nabídnout mu prostor k zamyšlení a introspekci.

Heslo *With Great Masturbation Comes Great Peace* přímo odkazuje na *With Great Power Comes Great Responsibility* – legendární hlášku z filmu Spider-Man. Martina plášť superhrdinky instaluje tak, aby její apel týkající se masturbace byl viditelný z vnějšku budovy akademie a nabyl co nejsilnějšího aktivizačního účinku. Plášť je instalován tak, aby symbolizoval možnost zahalení – úkrytu – který může publikum „nabít“ a inspirovat v jejich dalším prožívání sexuality.

Na lícové (přední) straně růžového saténového pláště vidíme detailně ručně vyšíváné lidské postavy svíjející se v sexuální rozkoši. Když jsem se Martiny zeptal, kdo jsou tito lidé, odpověděla: „jsou to normální lidé, kteří si dělají dobře, a tím, že si dělají dobře, se stávají superheroes – protože tím dělají svět krásnějším.“ Martina vyšívá výhradně ručně a kromě nití a textilií na plášti používá rozličné materiály – flitry, korálky, kovové aplikace, kožešinu či krajku.

V našem geopolitickém prostoru se tématům sexuální práce a sexuálního zdraví ve svých uměleckých praxích s tak radikální otevřeností jako Martina, stále věnuje jen několik umělkyní a umělců. Tato témata navíc dosud nejsou dostatečně kunsthistoricky uchopena a zmapována tak, jak by si zasloužila. O to více si vážím odvahy, konzistentnosti a citlivosti, s jakými Martina pracuje, a nepochybuji o tom, že její tvorba dosahuje všech kvalit potřebných k tomu, aby byla zařazována do výstavních programů uměleckých institucí u nás i v zahraničí.

Teoretickou práci považuji navzdory volným osnovám za příliš stručnou. Přestože jasně představuje základní koncepci a téma, nemohu se ubránit dojmu, že bych od Martiny ocenil textovou práci, která by daná témata a stanoviska rozebrala více do hloubky, stejně jako zmínila zásadní momenty v dějinách umění či současná umělecká díla, která ji inspirovala. Nabídla by tak čtenářstvu možnost nahlédnout do problematiky hlouběji, lépe se v ní orientovat a dále se vzdělávat.

Diplomovou práci hodnotím známkou: 1 – výborně.

Doporučuji udělení titulu MgA.

Mgr. art. Jan Vincent Durina, Ph. D.

Praha, 25. 05. 2026